

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

Освітня програма «Бізнес-адміністрування»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

**Затверджено на засіданні кафедри
управління та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.**

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Стратегічне управління
Освітня програма	Бізнес-адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 18 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 54 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

<p>Мета та цілі дисципліни</p> <p>Метою навчальної дисципліни «Стратегічне управління» є розширення та поглиблення знань студентів в області основ теорії і практики стратегічного управління; формування умінь і навичок майбутніх менеджерів у розробці стратегії підприємства; вироблення стійкої переконаності у необхідності стратегічного підходу до управління організаціями.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є теоретичні концепції та основні засади стратегічного управління, а також здійснення стратегічного аналізу, формування та впровадження стратегії.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <p>Змістовний модуль 1. Основи стратегічного управління та стратегічний аналіз.</p> <p>Змістовний модуль 2. Механізм формування та впровадження стратегії розвитку підприємства.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни «Стратегічне управління» є засвоєння студентами навчального матеріалу стосовно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - концептуальних основ стратегічного управління; - рівнів стратегічного управління; - етапів формування стратегії підприємства; - формулювання бачення, місії і цілей розвитку підприємства; - аналізу середовища функціонування підприємства; - аналізу стратегічного потенціалу підприємства; - впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації; - розробки стратегії; - методів формування стратегії.
<p>Компетентності</p> <p>ЗК2. Здатність до спілкування із представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій в бізнесі.</p> <p>ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими підприємство визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.</p> <p>ФК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів підприємства.</p>

<p>ФК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі бізнес-адміністрування.</p> <p>ФК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ФК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.</p> <p>ФК10. Здатність до управління підприємством та його розвитком.</p>
Програмні результати навчання
<p>ПРН2. Ідентифікувати проблеми на підприємстві та обґрунтовувати методи їх вирішення.</p> <p>ПРН5. Планувати діяльність підприємства в стратегічному та тактичному розрізах.</p> <p>ПРН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво підприємством (підрозділом).</p>

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Концептуальні основи стратегічного управління.	Розуміти роль та сутність стратегічного менеджменту; знати основні етапи становлення і розвитку стратегічного менеджменту; знати основні поняття і терміни в стратегічному управлінні; розуміти процес стратегічного менеджменту.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
2.	Тема 2. Рівні стратегічного управління.	Знати рівні стратегічного управління, зокрема особливості корпоративної стратегії, ділової (конкурентної) стратегії, функціональної стратегії та операційної стратегії.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
3.	Тема 3. Етапи формування стратегії підприємства.	Знати схему процесу формування стратегії; розуміти етапи формування стратегії підприємства.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
4.	Тема 4. Формулювання бачення, місії і цілей розвитку підприємства.	Вміти розробляти стратегічне бачення та місію підприємства; вміти формувати цінності та цілі в стратегічному управлінні.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
5.	Тема 5. Аналіз середовища функціонування підприємства.	Розуміти сутність і методи аналізу середовища функціонування підприємства; знати технологію PEST-аналізу, технологію аналізу ситуації в галузі та конкуренції в ній, а також технологію SWOT-аналізу підприємства.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
6.	Тема 6. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства.	Вміти здійснювати оцінку ресурсів та ефективність їх використання на підприємстві; вміти здійснювати бенчмаркінг (порівняльний аналіз підприємства).	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.

7.	Тема 7. Впровадження змін на різних етапах життєвого циклу організації.	Розуміти характерні риси концепцій життєвого циклу, які враховують в процесі стратегічного управління; обґрунтувати необхідні перетворення за моделлю організаційного розвитку Л. Грейнера; знати концепцію управління життєвим циклом організації І. Адізеса РАЕІ; вміти використовувати концепцію В. Тарасенка «64 стратегіями» в управлінні стратегічними змінами.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
8.	Тема 8. Розробка стратегії.	Знати фактори, які формують вибір стратегії; розуміти особливості різновидів стратегій; розуміти види стратегій; вміти організувати формування стратегії на підприємстві.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
9.	Тема 9. Методи формування стратегії.	Вміти використовувати різні методи формування стратегії: метод «дерева цілей», метод дорожньої карти (роудмепінг), метод системи збалансованих показників, метод Хосин Канрі.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	30
Самостійна робота	10
Тести	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Сумарна кількість балів за практичні заняття	Сумарна кількість балів за самостійну роботу	Сумарна кількість балів за тести	Екзамен	Разом
30	10	10	50	100
<ul style="list-style-type: none"> Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,3, відповідно – максимальний бал за усі отримані заняття у підсумку може скласти 30 балів. Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. 				

- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на практичних заняттях (максимально – 30 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), отриманих балів за тести (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за тести може скласти 10 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу завідувача кафедри (за заявою).
- Оцінка за екзамен формується із суми відповідей студентів 1 теоретичне запитання (15 балів), знання дефініції (5 балів), розв'язання тестів (15 балів) та вирішення практичного завдання (15 балів), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – у студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Література:

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <http://d-learn.pu.if.ua>
2. Практикум з дисципліни «Стратегічне управління» для студентів спеціальності 073 Менеджмент / В. М. Якубів, І. І. Боришкевич. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2018. 114 с.
3. Курс «Competitive Strategy» // Coursera. URL : <https://coursera.org/>
4. Boryshkevych I. I. The Development Strategy Formulation for the Agricultural Enterprises // *Perspectives. Journal on Economic Issues*. 2017. Vol. 6. P. 85-91.
5. Boryshkevych I. I. Strategic Management at Agricultural Enterprises as an Essential Tool on the Way to European Integration // *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2017. Вип. 5 (127). С. 79-83.
6. Boryshkevych I. Formulation of a Typical Development Strategy for Agricultural Enterprises (by the Method of Hoshin Kanri) // *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2019. Vol. 6. № 3-4. P. 15-21.
7. Boryshkevych I., Iwaszczuk A. Modelling of the strategic planning process at an agricultural enterprise // *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2020. Vol. 7. № 3. P. 137-146.
8. Боришкевич І. І., Якубів В. М. Механізм формування та впровадження стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств : монографія. Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2020. 235 с.
9. Боришкевич І. І. Стратегічні напрями забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств // *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. 2017. Вип. 12, Том 1. С. 6-12.
10. Боришкевич І. І. Методологія формування стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств // *Ефективна економіка*. 2018. № 4. URL : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/4_2018/156.pdf
11. Боришкевич І. І., Якубів В. М. Формування типової маркетингової стратегії сільськогосподарського підприємства при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності // *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8802>
12. Вороніна А.В., Берьозкіна А. Ю. Стратегічне управління : навч. посіб. Дніпров. держ. техн. ун-т (ДДТУ). Кам'янське : ДДТУ, 2017. 417 с.
13. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 440 с.
14. Довгань Л., Каракай Ю., Артеменко Л. Стратегічне управління : навч. посіб. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 440 с.
15. Іцхак Адізес Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати : книга. К. : Наш формат, 2017. 288 с.
16. Іцхак Адізес. Управління життєвим циклом корпорацій : книга. Х. : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2018. 496 с.
17. Стратегічне управління : метод. рек. для підготовки фахівців за ступенем вищої освіти «Магістр» за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» / уклад. : О. Л. Євмешкіна. К. : УкрСІЧ, 2018. 28 с.
18. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 376 с.
19. Тертичка В. В. Стратегічне управління : підручник. К. : «К.І.С.», 2017. 932 с.
20. Токмакова І., Дикань В., Зубенко І., Маковоз О., Шраменко О. Стратегічне управління : навч. посіб. К. : «Центр навчальної літератури», 2019. 272 с.
21. Чан Кім В., Рене Моборн Стратегія блакитного океану : книга. Харків : Книжковий

клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. 270 с.

22. Yakubiv V., Boryshkevych I. Strategic Analysis of the Development of Renewable Energetics in the World and in Ukraine // *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2018. Vol. 5. № 3-4. P. 33-43.

23. Yakubiv V., Boryshkevych I., Yakubiv R., Balanced System of Economic Performances as a Strategy-forming Tool of Development of Agricultural Enterprises // *Scientific Papers Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development"*. 2019. Vol. 19. Issue 3. P. 669-679.

24. Yakubiv V., Boryshkevych I., Piatnychuk I., Iwaszczuk N., Iwaszczuk A. Strategy for the Development of Bioenergy Based on Agriculture: Case for Ukraine // *International Journal of Renewable Energy Research*. 2020. Vol. 10. № 3. P. 1092-1102.

25. Якубів В. М., Боришкевич І. І. Стратегічний набір як невід'ємний інструмент розвитку сільськогосподарських підприємств // *Проблеми економіки*. 2017. № 1. С. 284-289.

26. Якубів В. М., Боришкевич І. І., П'ятничук І. Д. Стратегічний аналіз розвитку сільськогосподарських підприємств Івано-Франківської області // *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2018. Вип. 14. Т 2. С. 16-24.

27. Якубів В. М., Боришкевич І. І. Формування стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємств ресторанного бізнесу // *Регіональна економіка*. 2020. № 1. С. 144-153.

7. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра управління та бізнес-адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57,</p> <p> каб. 111 (вхід з вул. Чорновола)</p> <p> тел. +38 (097) 771-80-54 – ст. лаборант кафедри Галина Володимирівна Яцків</p> <p> https://kutba.pnu.edu.ua/</p> <p> kutba@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/mbakafedra</p> <p> https://www.instagram.com/kafedra_mba/</p>
Викладач	 <p>Боришкевич Ірина Ігорівна кандидат економічних наук, викладач кафедри управління та бізнес-адміністрування, менеджер та спікер ГО «Школа бізнесу і менеджменту».</p>

Контактна інформація викладача	 +38 (095) 867 84 11 iryna.boryshkevych@pnu.edu.ua
--------------------------------	---

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за</p>

	<p>порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач _____ **Боришкевич І. І.**